

SAMI USTEB.

No. 11.

November manost 1901.

3ad jakkodak.

Bib bala ðo a v d a.

J. J. Jansen ðali.

Rakis Ibmel, divte muo odne oažžot væke du sanest. Adde gulddalegjidi apid vaimo sisa gullat du sane. Ja adde munji apid sardnedet du vaimo mielde olbmui vaimoi sisa. Amen.

Loga Luk. 24, 44—53.

Haliduvašeidekgo di oaidnet, go Jesus albmai bajas manai? Mon galle haliduvasim. Mutto im damditi, go son bajas manai ja javkai. Mutto damditi go „son ravasti sigjidi ðallagid“. Dam mon datušim gullat.

Davja gævva nu hæjot, go mi lokkap bibbala. Ollok læk hærdotuvvam ja hættam lokkamest. Ollok lokkek, mutto dego lossis noaðe vuolde, jæ æi si doaivo oažžot vaimosek likkaturvvum babbalest. Læ, nuftgo Esaias ðalla: „Oainatus buok dam birra læ saddam digjidi nuftgo sælleduvvum girje sanek, maid olmus adda muttom, gutte dovdda ðallaga, cælkededin: Rakkasam, loga dam! Mutto son cælkká: Im mon sate, dainago dat læ sælleduvvum“. Ollo olbmui sieloí siste mon læm oaidnam dam bakcasa. Dat læ, dego sæidne daihe dappujuvvum uksa lifci du ja sane gaskast. Gal don anak bibbala buorren, muttom lakai don anak dam rakisen, dainago don dieðak, atte kristalašvuotta du ðalmi oudast vuutta mailme bagjel. Ja kristalašuoða miekke læ bibal, maid don anak nu apetæbmen.

Mu gulddalægjam, osko almake dam nannoset, osko dam nannoset: bibal læ Ibmel sadne dudnji.

Maggar don læk, maggar Ibmel læ, maid son læ dakkam du bæstem varas, moft du vaib-

mo matta boattet su særvolasvutti — dam birra læ bibal Ibmel sadne dudnji. Dat læ nu visses, go atte laibbe læ borramus. Mutto dat læ nu hirbmad, atte dat læ dudnji dego dappujuvvum. Don logak, ja du mielast orro, atte don datok gavdnat dam burid, mutto dat læ nu dappujuvvum. Vare dat lifci nu gæppad arvvedet go avisar daihe rokkusgirje. Mutto dappujuvvum dat læ — goikes — nuft atte i goaikanasge boade du vaimo sisa, mi apasmatta du. Ja dat læ nu hirbmad lossad.

Mutto Jesus væket.

„Son ravasti sin jierme arvvedet ðallagid“, dat læ: son væketi sin sin vaimoi siste lokkat babbala.

Ja Jesus væket ain olbmuid sin vaimoi siste lokkat babbala. Lægo son ožžom du væketet?

Lokkop mi babbala!

Viesso babbaltaga læ nuftgo gavpug borramusataga. Mutto borramus galgga borrujuvvut. Lokkop mi babbala!

Don, gutte ik dam ragjai læk lokkam bibbala — ik bæivalažat — alge fal! vuost Markus evangeliuma, dasto David salmaid, dasto girje Filippensalažaidi — dasto æmbo — ja juokke girje guovte gærde. Ja jos don gavnak maidege, maid don ik adde, de mana dam have dam mædel.

Mutto orrost du sielostad, go juoga likkata du.

Alge fal lokkat babbala. Ja don galgak gavdnat su, gutte buoreda buok vaimo havid, maidai dugi.

Mutto mon dieðam, atte don vastedak: „I dast læk mikkege avkid. Bibal læ munji dap-

pum girje. Mon læm gæçcalam, mutto dat læ aito dego dappum uksa.“

Mutto go bibal læ dappum, mi dalle? Dalle mon ferttim gavdnat eoavddaga; igo læk duotta?

Mon dollim okti lokkusa skuvllastovost, ja mi ocaimek babbala.

„Bibal læ bumbast.“

„Nojo, dieðostge dat læ bumbast“. Mutto skuvlla-olmai læi valddam eoavddaga mieldes. Mi gæccaleimek juokke lakai ravastet bumba. Mutto æp mi vægjam.

Mist læi bibal, mutto mist i læm — eoavda. Gavdnop mi babbala eoavddaga. Mon dieðam, moft don ocak, go don læk lappam viessoeoavdaga.

Mi læ babbala eoavda?

Vastadus læ galle gæppad. Dat læ vaimo halidus bestujume manqai suddost erit. Duoðalaš halidus.

Muttomak dist dal vastedek: „De dat læ dalle vaibmo, mi læ dappum?“ Læ.

I aito nuft, atte dat halidus dust vaillo, mutto i dat bæsa ittet. Ěoavda læ dast, go don fal valdak dam ouddan.

Davja dat šadda gillamušai bokte.

Luther cækka ęallaga birra — ja son dam diđi: Gæçcalusa bokte mon naggijuvvum occat alo buorebut ęallaga siste“, ja son laseta: „Alma gæçcalusai ja atestusaitaga i oktage mate arvvedet ęallaga.“ Boares testamenta cækka: „Oudalgo mon vuoleduvvum, de mon ęagjedim.“ Ja dat læ visses: „Ouddalgo mon vuoleduvvum, de mon ęagjedim.“ Mutto son laset: „Dal doalam mon du sane“. Alge fal lokkat babbala! Davja don logadedin gavnak eoavddaga. Juokke olbmu vaimost læ muttomlagas halidus — manen mon galgam dam goččot — halidus Ibmela mannan šaddat. Adde dam ittet.

Vaiko don boagostak, vaiko don læk avvir-mættom — čierrom Ibmel manqai læ du vaimost. Adde dam ittet.

Mi læ babbala eoavda? Dat læ goikko bestujume manqai, dat vaimo goikko, mast rokkadus boatta.

Dat læ oaivve-asse.

Jos don aigok lokkat babbala, de rokkadala! Don satak hui oanekažat rokkadallat. Dam lakai: „Rakis Ibmel, væket muo dal du gavdnat.“ Mutto don ferttik rokkadallat. Æi buokak dieðe, man darbašlaš dat læ rokkadallat, ouddalgo si lokkek babbala. Don daidak jurdaset: dat læ dat sæmma sadne, vaiko mon im rokkadala dam have. I, i dat læk dat sæmma sadne du dnji. Jos don rokkadalak, de don gavnak.

Rokkadala vuost, de don oažok juoida bibilest.

Galggapgo mi mannat viddasæbbuidi babbala ęiegosvutti? Moft dat dovddu, go bibal rappasa? Dat dovddu dam lakai, atte sadne alggä sardnot du dnji. Davja don doppitalak muttom sierra verssi. Dasto don oainak ain aembo. Mañemusta don oainak dam hærväs viddodaga vuostas Moses girje rajest gidda Johannes almostusa ragjai. Dam viddodaga bæivas læ Kristus.

Mutto hui davja don doppitalak muttom sierra verssi. Jurdas dam værsa ala: „Audogas læ dat olmus, gæn bagjelduolbmam læ andagassi addujuvvum, gæn suddo læ ęikkjuvvum.“ Don læk dam lokkam, don matak dam bajeld, mutto jurdas, atte don doppitalak dasa, nuft atte don, aito don fertlik gavdnat dam Ibmela rafhe. Jurdas, atte don dovdak dam andagassi addujume audogasvuoda golggamen du vaimod sisa. Luther cækka: „Go mon alggim arvvedet muttom værsa, de mon legjim dego oððasist riegadam.“

Muttom mu komfarmantain muittali munji okti, atte son dal datoí duoðalažat occat Ibmela.

„Muttom sierra værssa doppi mu vaimo.“

„Mi dat læi?“

„Audogas læ son, gæn værredakko læ andagassi addujuvvum, ja gæn suddo læ ęikkjuvvum.“

Dat læ Bassevuoigña, gutte dam dakka. Bassevuoigña bigja sane olbmu vaimoi sisa. Son cækka juokkehažži:

„Don læk dat olmai.“ Imas læ, mi dalle matta dapatuvaat olbmu siste. Mon aigom muitalet dam imaslažamus ouddamærka, maid mon

dovdam babbala famo birra. Italiast læi muttom oappavaš olmuš, gutte læi hui jiernalas olmai, okta mailme visasæmus olbmain. Son læi baken ja læi ællam fastes ællema ibmelmaettomvuoda ja nuoskevuoda siste. Son fastasi dal dam ællema ja datojeas jorggalet. Son ani kristalašvuoda gagjomvækken. Mutto sust æi læm apek kristalazjan saddat. De muttom bæive, go soatte læi garas su vaimost, de son gulai muttom jiena. Im mon dieðe, gost dat jiedna boði. Son gulai ćielggaset dego mana jiena, mi celki: „Valde ja loga!“ De son valdi oðða testamenta, nuftgo son ouddal manga gærde læi dakkam. Dat værsa, maid son dal oini, læi Rom. 13, 13: „Allop borisvuoda ja jugisvuoda siste, allop vazisvuoda ja nuoskevuoda siste, allopge rido ja gaðasvuoda siste. Mutto garvvodeket Hærra Jesus Kristusa.“

Galle di dovddabetet dam værsa burist; di lepet lokkam dam ćuoðe gærde, ja dat i læk likkatam din vaimoid. Mutto son likkatuvvui, sadne doppi su fakkistaga. Suddo badde boatkani, ja son balkestuvvui Ibmela fatmai.

Dat læi Augustin, girkko-aðce.

Son læi nubbastuvvam — æra olmuðen. Dat, mi su mielast oroi læmen vægjemættom, læi dapanuvvam. Ja atte daggar ucca sanaš læi rakkadam sudnji nu stuora ilo! Dat boði dast, atte sust læi babbala ćoavda.

Muttom dist daidda jærrat: „Don, gutte sardnedak nuft nanno set dam birra, lækgo don jes dam fuobmašam?“

Ustebidam! daidda din væketet, atte mon dam digjidi muittalam: Mon legjim nuorra, sagga nuorra ja sagga likkotæbme. Doaivvo javkai. Appe golgai mu bagjel. Mu mielast oroi, atte i læm raððe. De mon rokkadallim Jesusa, vai son fertisi muo væketet. Mon muitam burist, atte mon rokkadallim Barne. De mon valðdim oðða testamenta, ja mon gavdним Joh. 14: „Allusek din vaimok suorgganeku! Oskot Ibmel ala ja oskot mu ala.“ Im mon boattam viddasæbbuidi. Sanek manne mu vaimo sisa dego ćuovgas. Dak bissu mu vaimo siste oskoin, iloin ja famoin. Sævdnjadas nogai. Mon legjim dego nubbastuv-

vam. Jesus dat læi, gutte boði ja væketi muo mu vaibmom siste lokkat babbala.

Lokkop mi babbala, lokkop mi ja fastain lokkop!

Don, gutte ik vela læk lokkam, alge fal lokkat; ik don sadda dam gattat. Valde Jesusa du vaimod gonagassan! Don gavnak su bibbal siste.

Valde ja loga!

Ja don saddak illoi.

Mattajægjek macce ruoktot Jerusalemi stuora ilo in. Vaiko si æska legje guoððam Jesusa, de si almaken legje ilost — dainago son læi ravastam sigjidi babbala.

Mon cælkam dudnji, gutte ik ane avvir Ibmelest! Rokkadala ja loga! Ja don saddak oaidnet dam stuoremusa, mi matta oidnujuvvut dabe ædnam alde.

Dat sæmma Augustin cælkka: „Jos don logak babbala ja ik oaine Kristusa — d. l. bestuju me — mi læ dalle nu famotæbme ja goikes? Mutto oaine Kristusa sane siste; ja dat dævdda du cælkemættom iloin.

Darolas bibalsærvvé.

Darolas bibalsærvvé læ dal saddim migjidi su 85ad jakkegirjes. Dast mi oaidnep, atte dat mannam jagest læ addam daihe vuovddam 54961 ćalagirje, namalassi 25589 babbala, 25930 testamenta ja 3442 æra bibal-oase. Dat sadda arvo mielde sæmma ollo go oudeb jegin. Særve rakaðume, dam jage 1816 rajest, læk okti buok skænkkan addum daihe vuvddum 920.512 ćalagirje.

Britalas bibalsærvvé, dat buokstuoremus obba mailmest, læ mannam jagest biðgim mailme mietta 4914859 bibalgirje. Dam særve bokte læk dak 30 million olbmuk, guðek Englandast orruk, mannam jagest oððom 1200000 bibalgirje, dak 130 million olbmuk, guðek Ruosša-ædnamest orruk, læk oððom 559000 girje, dak 280 million olbmuk, guðek Indiast ellek, læk oððom 532000 girje, ja dak 380 million olbmuk, guðek Kinast ellek, læk oððom 570000 girje.

Sæmma aige nabbo dalle, go ollo missönærak sorbmijuvvujegje ja buok abmasak olgsu agjujuvvujegje Kinast, vuvddujegje bagjelaš millionbæle basse čallagak. Dat læ duoðai čabba duoðaštus dam birra, atte maidai dat Kristus-vašalaš rika matta jorggaluvvut kristalašvutti.

J a p a n e s t læk vuvddum 137.432 basse girje.

Dal læk obba mailmest 73 sierra bibalsærve, ja dak læk dam mannam jakkečuoðest biðgim olb-mui gaski bagjelaš 280 million basse girjjid. Dam 13ad jakkečuoðest okta bital mavsi bagjelaš 500 kruvna. Dal ucca bibrbalaš læ oažžomest moadde loge evre oudast.

Daggar læ bibalservi barggo. Igo dalle juokke kristalaš berre nuft fargamusta go væjolas čaletet ječas daggar særve latton ja dam bokte oasalazjan šaddat dam barggoi. Ja i dat mavse nuft ollo, dusſefal 50 evre jagest. Jos juokke særvegodde latto šaddasi maidai bibalsærve-latton, de juokke skuvllamanna ja juokke komfarmanta ožuši su testamentas ja juokke natusbarra su bbbales. Dalle, nuftgo berre kristalaš særvegoddest, Ibmel sadne gavdnujuvvusi ja adnjujuvvusi juokke dalost.

L a g a k.

Masa laka, mailmalas laka dokke? Igo dat læk dusſefal joavddelas gočcom ja lossis, avketes noadđe? Masa dokke værro ja buok daggar vaiFFE?

Gæca dal vuost, moft dille læ dobbe, gost lagak æi læk. Go skippa manak dobbe riega-dek, de vanhemak goddek sin, go olmus vuoras-muvva, de son guđđujuvvu ja jabma væketaga. Go olmus læ nælgest, de son godda nubbe olbmu, boaldda su dalo, čuoppa su bældo, suolada su ſivetid, ja dapatuva vela, atte olmus borra nubbe olbmu. Suddo rađđe juokke dafhost, sud-dolaš hibmo i čadnjujuvvu, mutto billeda datos mielde. Buokak læk buokai vašalažak, ja biste-vaš soatte læ; suddo læ gonagas ja rađđijægje, ja olbmuk læk šlavak.

Lægo dust hallo dokko farrit?

Mutto don vastedak: „Mi læp kristalažak; daggarazak æi dapatuva min ædnamest.“

Dat læ sikke viſſes ja duotta, at mi læp kristalažak. Mutto læge nu buorre ja fina mu mielde muttom giddagasast! Dobbe læk 1000 olbmu, guđek læk goddam, furrušam, suoladam. Jos lagak æi livē, de si ain vela lifče goddemen, furrušæmen ja suoladæmen.

Mutto don ik darbas nu gukkes matke dakkat; mana du ječad vaimo sisa, dobbe čokka maidai okta fangga — du suddolaš hibmo. Maid dat dakka, go dat bæssa luovos? Dam don ješ dieđak.

Lagak læk himoi suitehak.

Daihe nuftgo Paulus cælkka: Laka læ Ibmela balvvalægje, dudnji buorren.

Gudnijatte dam Ibmela balvvalægje. Dat, mi læ laka ædnamest, berre jægaduvvut, nuft gukka go dat læ laka, ja nuft gukka go laka i gočo suddo; mutto dat læ min doaivvo, atte dat i galga šaddat.

Læge dalle gulolas, ale dusſefal rangaštusa diti, mutto maidai oamedovdo diti!

Addet buokaidi, maid di lepet sigjidi gænegasak, sudnji væro, gæsa værro berre, sudnji tuolo, gæsa tuollo berre, sudnji balo, gæsa ballo berre, sudnji gudne, gæsa gudne berre!

Moft gævva, jos dam ædnama assek alggek rikkot ædnama lagaid?

De min ænam njillujuvvu æra olbmuin, ja assek biđgijuvvujek. Judalažai rika læ stuores ja fabmolaš David a ge; mutto olbmuk rikku lagaid, ja olbmuk læk bieđganam. Babylonalažai rika læ okti mailme dronnig, Grekalažai ja Romalažai rikak sæmmalagačak. Gost dak dal læk? Javkkam, i bittage bace. Assek rikku lagaid. Dat læ alo Ibmela viſſes ja vanhurskes rangastus; dusſefal dobbe, gost njeljad bakkom dollujuvvu, galggek olbmuk gukka assat ædnamestesek.

Boares sadnevajas čuogja naft:

„Laga bokte ænam rakaduvvuu.“ Dat læ nuft; lagak læk dak timbbarak, mak dakkek ædnama vieso nanosen, mutto vieso vuodđo læ Ibmel.

Mutto go Jesusa divras osko ja rakisuotta,

orro min vaimost, darbašuvvugo vela olmuslaš laka? Darbašuvvu. Okti galgga juokke laka javkkat; mutto dat læ dam oðða ædnamest. Dobbe i læk bæivas ige manno; dastgo labbes læ dam ēuovgas; dobbe i læk tempel, dastgo dam tempel læ Hærra, Ibmel, dat buokvægalas, ja labbes; dobbe i læk laka, dainago buokak læk Ibmelest oapatuvvum.

Mutto dam suddolas mailmest læ laka Ib-mela balvvalægje, ja dat oapata min, ja mi berrip gullat dam uccemusge bakkoma oamedovdo diti, vaiko dat læ lossad. Mutto kristalažai doaivvo læ cielgas ja hærvæs: okti mi boattep frigjavutti, go suddo læ javkkam, ja Jesus, min Bæste, læ buok buokai siste.

Vuoinalas lavla.

1. Loktim oaivvam lavlodedin,
mu vaibmo ilost læ,
vuordededen stuora ilo
labba hægjasalest.
2. Lavlom morrašin maillmest,
gost akkedvuoð' dovdam,
gæðadam boatte aigidam
rafhe ærranæmen.
3. Dabe læm mon guosse-sajest,
okti ollim sidi,
gost buok mu vaivek loktujek
dobbe illo-Kanast.
4. Morašatte gadnjaliguim
beividam golatam —
Jesus varra-havi sist
mon dalge ilost læm.
5. Nokkavaš læ dat maillbme,
albme læ agalaš,
gost illo læ nogakættai
engeljoavkoi særvest.

6. Dabe læm mon moraš-lægest,
dobbe suina njuikodam,
okti bæsam mon noðinam,
buok morrasin erit.
7. Vieljak, oabak, hoapoteket,
farga ollip sidi,
paradisa illogaddai,
oðða Jerusalbmi.
8. Basunak læk juo ēuogjamen
dam oðða gavpugest.
Gi læ garves, sisa bæssa
illo-hæjaid doallat.
9. Illost dal leket, buok vieljak
oktanaga oabaiguim,
valmastekop sisa mannat
suina hægja-sali!
10. Dobbe oažom gollekruono,
gukkes, vilggis biktasid,
palbme-ovsiguim giedainam
ilo hærvæs cīqaid.
11. Buok daid læ Jesus valmastam,
soaðest læ illo luoppam,
balges manna paradisi,
buok læ valmastuvvum.
12. Halleluja mon lavlodam,
alo vaibmom ilost læ,
vuordededen hærvæs rikast
nogakætties ilo.
13. Farvel dal buok dat maillbme,
almest læ mu sida;
dobbe lavlom ilolažat
buok bassaji særvest.
14. Farvel vieljak, farvel oabak,
farvel, baccet dærvvan!
Farvel, farvel, mu vaimostam
duhat gærdrai farvel!

15. Mi ærranep dabe, mutt' ȣoagganep
fast dokko stuora sidi,
gost ærranæbme i sat læk
dobbe ȣoaggam-salest.

Valde ja loga!

Lækgo gullam, moft Augustin, dat bæggalmas girkko-oapatægje, saddai jorggaluvvut?

Aito go son muttomin læi bibralla guoratallamen, i suige occam varas dobbe bestujume ja rafhe su sielos oudast, mutto gavdnam varas æra avkalaš visesvuoda, de son fakkistaga gulai ucca manača jiena, mi ȣuorvoi sudnji: Valde ja loga! Ja son jægadi jiena, valdi girje ja logai 13ad kapittal girjest Romalažaidi. Dam boddø rajest su siello læi bestujuvvum.

Dat læ dat sæmma, maid mon dal aigom dudnji ȣuorvvot: Valde ja loga! Valde du bibrallad ja loga! Galle vægja, atte dalle maidai donge væjašik lokkat du silud bestujuvvum.

Mast dat boatta, atte biballokkam læ nuft vægalas sieloid bæstet? Dat boatta dast, atte dat girje, bibal, almostatta Ibmela; Ibmel jes ælla dam siste, ja Ibmel jes sardno migjidi dam buokvægalaza isedvuoðain dam eaða. Dat læ Ibmel sadne. Dat sardno migjidi dam birra, mi læ stuoremus ja vægjelæmus buok dingain, Ibmela birra ja olbmu birra, ja man varas olmuš læ sivdneduvvum, gost boattam læ, ja gosa manna, manne ælla, manne jabma, ja moft dasa gævva jabmem maŋnel. Dat sardno migjidi ædnama ja dam suddo birra ja væke birra dam vuostai, ja dat sardno migjidi alme ja dam hærvasuodai birra; dat muittal migjidi Ibmel vanhurskes duomo birra buok baha bagjel, mutto maidai su agalaš arkalmastemuoda birra Hærra Jesus Kristus siste, su arbmogas bestujume birra duomo siste. Dat adda suddolaš olbmu dam, maid son buok ænemusta darbaš, ja man maŋnai son maidai siskemusast su sielostes ſuokka.

Damditi maidai dat girje læ lokkum æmbo go buok æra girjek ædnam alde, dainago dat adda ællema ȣace dam goikkaluvve olmušsokkagoddai.

Ja damditi mon dal ȣuorvom maidai dudnjige: Valde donge ja loga!

Daidak vastedet: Mutto i læk bibal must. De oaste aldsesad bibbal! Dal i læk sat nuft divras. 3 kruvna oudast don oažok stuora, ȣielggaset prenteduvvum bibbal du ječad ædne-gilli. Don oastak aldsesad muðoi nuft mendo ollo, mi i læk nuft aibas darbaslaš. Sæste daid darbašmættom golatusaid, ucce musta nuft gukka, dassači go don læk du ječad bibralla ožžom. Ja jos duottavuoðast — maid illa jakam — læžak nuft gæfhe, atte ik væje ȣoagget daid 3 kruvna, de ȣoagge ovta kruvna daihe 80 evre ja oaste aldsesad oðða testamenta. Dat læi oðða testamenta sadne, mi cuvkki dom Augustina vaimo. Daidda dat sæmma oðða testamenta cuvkit mai-dai dugue vaimo.

Damditi mon vuost ȣuorvom dudnji: Ale adde aldsesad rafhe, ouddalgo læk aldsesad Ibmel sane skappom!

Ja de mon nubbe have gærdotam: Valde ja loga!

Daihe daidak vastedet: Mutto i læk hallo lokkat. Loga almaken! Ale vuordelokkamest, dassači go hallo jesaldes boatta. Dalle i daide goassege boattet. Mutto loga alma halotaga, vaiko i oro havsken, ja don saddak gavdnat nuftgo Augustin ja manga æra, atte Ibmel sadne i maca goassege dušsalazžan ruoktot.

Daihe daidak vastedet: Mutto i læk dille. Valde aldsesad dile! Mangas, gæin læ sagga æmbo barggo go dust, ja gæin i læk dille vuoinastet gæcos bæive, gavdnek almaken alo dile bibrall Lokkat. Si valddek aldsesæsek dile sikke idđedest ja ækkedest. Daga nuftgo si; valde aldsesad dile, ja ik sadda dam gattat.

Ja valde aldsesad buore dile! Ale loga mendo hoapost! Dastgo dat, mi lokkujuvvu, i galga lokkujuvvt dušſefal ȣalmin, mutto maidai vaimoin.

Ja go don logak, de ale dubme dam girje nuftgo æra girjid! Ale daga jesječad duobmaren dam bagjel, mutto luoite ječad dubmi-juvvut! Ane muitost, atte dat læ Ibmel, gutte-

sardno duina, ja dalle berre buok min siste, mi aiggo nimmuret, javotaga orrot.

Ale ēuožo vuostai! Dat læ dat nubbe næva. Ibmel sardno dudnji dam su sane-
stes i dussefal havskes sanid, mutto maidai garra,
bagadægje sanid. Ale mana daggar sani mæddel,
cælkededin: dak æi munji guoska. Buokrakkan
guoska dudnji; maidai donge darbašak bagadusa.
Buok olbmuk darbašek Ibmeta bagadusa.

Ale æpped! Dat læ dat goalmad næva.
Buok orro oskost. Gæčal oskot, soaða æppe-
osko ja æppadusa vuostai, de sadne šaddad burid
šaddoid du siste.

Ja go don læk nuft lokkam, de valde dam,
maid don læk lokkam, mieldad, gosa manæak,
buok du bæivalas bargod sisa. Barg a ælle t
ja vagjolet sane mielde! Ale dam vajaldatte!
Dat læ dat vægjelæmus. Muðoi læ buok lokkam dusse dití, vaiko man višsal lifcik.
Nuftgo callujuvvum læ: Šad det sane
dakken ja allet dussefal dam
gulldalægjen!

Valde ja loga! Ja ale loga dussefal okto,
mutto maidai ovlast du dalo-olbmuidagui. Bi-
bal i galga læt čabba girje, mi anekættajen læ
ildo alde orromen, mutto dego litte, mast buok
dalo-olbmuk bæivalazat goivvuk aldsesæsek rafhe
vaibmoi ja famo ællemgærddai, daggar girje, mi
farga oamasmuva ja davja fertte oðasmattjuv-
vut. Dastgo dat læ ællemá girje.

Damdití: Valde ja loga dam girje!

Moaddelagæk.

Muittaluvvu, atte Englanda oðða
gonagas, Edvard, buocca čoddadavda, mi hui
farga šadda jabmemä buktet. Mutto Englandast
celkkujuvvu dam vuostai, atte dat i læk duotta;
gonagas læ aibas dærvæs. Engelas kruvnaprinsa
ja kruvnaprinsessa, guðek læba jottam birra mail-
me oaidnet buok daid amas ædnamid, mak læk
Englanda raðdimvuða vuolde, læba dal ruoktot
boattam.

Dat bæggalmas Kinalas stata-olmai Li-
hung-chang læ jabmam, 76 jage boaresen.

Japanest læ vela ain stuora angervuotta
rakadet ječas soattai Ruossä-ædnam vuostai.
Japanalažak æi liko Ruossäidi. Sin mielast orro,
atte si ožžuk mendo stuora famo dobbe nuorttan.
Maidai Engelas olbmuk ballek Ruossain, atte mad-
debuin, Persia guovlost, aigguk oamastet aldse-
sæsek æmbo famo. Jos dat duotta læ, de šadda
vissaset vaddesen goabbaš daidi stuorafamoidi
rafhe doallat.

Orro, dego soatte šaddasi Frankarika
ja Tyrkia gaski. Tyrkia læ moadde franska-
olbmui ruðaid velgolaš, ja daid i dato makset. Dal
vissaset naggijuvvu makset, go Frankarika læ
saddim dokko ollo stuora soatteskipaid valddem
varas vægald, jos Turkelažak ain bissuk sæmma
gaggaden.

Afrikast gullujuvvu, atte fastain læ læmas
stuora soatte Engelas olbmui ja Boari
gaskast, gost ollo olbmuk goabbaš bælde god-
dattale ja havvadattujuvvujegje. Muittaluvvu,
atte Boarak læk vuottam. Sikke Botha ja de
Wet læba ain hægast ja sæmma jalok go ouddalge.

Maidai Filippina-sulluin læ vela ain
soatte. Moadde jage dastouddal valdde Ameri-
kanalažak daid sulluid Spanialažain. Mutto dal
dai sullui assek æi dato gullat Amerika vuollai;
dak aigguk frijak læt. Si dakke damdití vuoste-
hago Amerikanalažai vuostai ja læk gæcos aige
dastomaaŋnel soattam, ja i læk buorre diettet,
goas aibas vuittujuvvujek.

Oðða Amerikanalaš presidenta namma læ
Roosevelt. Soaðest Spania vuostai son læi
okta dain buok jalomusain, manditi son dasto-
maŋnel šaddai visepresidentan. Orro læmen buorre,
gudnalaš ja doaimalaš olmus.

Okta min ædnama buoremus ja doaimalaža-
mus olbmain, rigsad volkatz, læ jabmam,

dusſefal 52 jage boaresen. Son læi su laka-oappavaſvuodas bokte fidnim aldsesis bæggalmas nama i dusſefal min ædnamest, mutto obba Europa mietta. Moaddes dain oðða lagain, maid mi læp dain maŋemus jassin ožžom, læk sust ēal-luuvvum. Buorre laka-adde læ divras olmai. Damditi Norgga su jabmem bokte læ gillam stuora tapa. Stuoradigge læ addam su leski 2000 kruvna jakkasas læskabalkkan.

Gonag a s-b æ r a s aiggo dam jage juovlla-basid Norgast golatet.

Ale ūlga!

Go mon oainam girkkolatte, maŋnelgo ibmel-balvvalus læ dollujuvvum, go mon oainam guolbe dam lanjast, gost herredstivre, skuvlastivre, dærvasvuottastivre daihe æra stivrek læk ēoakkem doallam, go mon oainam skuvllaguolbe daihe guolbe olbmui sidast, dalle mon alo oainam ovta dinga, mi valljet dobbe gavdnu, mutto i suige berrise læt dobbe, — ūlga!

Manne buok olmuk, sikke olbak, nissosnak ja manak, ūlgek nuft hirbmadet? I læk darbaslaſ ige ēabbes ige avkalaſ. Dat læ dusſe vierro, juoga, masa olmuk juo mannavuodasek rajest læk harjanam, mutto fastes ja hæjos vierro, mast si berrijek fastain eritharjanet.

Ja jos olmuk buorebut dieðaſe ja mielasek vuollai bijaſe, manen vahagen daggar ūlggam matta læt, de si vissaset dallan hæitase ūlgamest.

Ikgo dieðe, atte go ollo davdak jottek nubbe olbmist nubbe ala, de okta dain davjemus aſin dasa læ aito ūlga. Ūlga sistes guodda nuft hirbmad ollo davdda-gilvvagid — erinoamaet go goikid. Nuft gukka go njuoskad læ, i læk nuft varalaſ; mutto go goikid, de ællajek buok dak varalaſ davdda-gilvvagak, maid mi amas sanin basillan daihe bakterian gočcop. Go buok dat goikke ūlga, mi guolbbai læ darvvanam, erit suoppalastujuvvu, de buok davdda-gilvvagak bajas bagjanek ja devddek lanja, ja go olmuk sisa rottijek dam hæjos aimo, de si gæppaidasek sisa

ožžuk maidai davdda-gilvvagid. Ja go dak gilvvagak læk sisabæssam, dalle i læk nuft gæppad daid fastain olgus agjet. Damditi guolbbe — ja maidai saineik ja ildok j. n. v. — i berriſe goassege goikke suoppalin daihe goikke linin butte-stuvvut, mutto alo njuskis dingain. Valde dam vutti!

Nabbo dalle: Ale ūlga! Dastgo ūlga læ varalaſ daydda-doalvvo. Mutto jos almaken muttom aſe diti ferttik ūlggat, ouddamærka diti, jos dust læ nuorvvo, daihe jos dust læ gæpes-davdda daihe raddedavdda (tæring), de ale ūlga goassege guolbe ala, mutto rakad alssesad ūlggamlitte ja leikke dasa veha ēace. Buttest višsalet dam litte ja boalde alo visut buok, maid dat sistes doalla. Æska dalle matak don læt viſſes dam ala, atte du davdda i dust njoamo-ærrasi ala.

Daidak vastedet: Mutto i must læk oktage davdda. Dat i læk nuft buorre dudnji vissaset diettet. Olbmuin læk hui davja ēiegos davdak, maid si æi ječa fuobmaſ, daihe dainago davdda jeſaldes læ fastain buorranam, daihe dat i givsed sin, ouddalgo garasen ſadda.

Ja josjoge nuft lifci, atte dust i læk oktage davdda, de ik berre almaken ūlggat. Dastgo faste læ ja fasten bisso. Go don boadak girko daihe skuvlladalo daihe æra olbmu lanja sisa ja don oainak, atte guolbbe læ bassujuvvum ja buttes, dalle i suige heivve dam fastain duolvvadet daggar fastes ūlga. Buoredavalas olmuk æi lave ūlggat. Jos boadak daggar olbmu dalo sisa, de ik goassege oaine ūlga gostge. Mutto uvnačiegast don gavnak ūlggamlitte, mi læ dam ano varas.

Nabbo dalle: ūlggat i læk darbaslaſ ige avkalaſ ige ēabbes. Dat læ aito dam vuostai nuoskes ja hui varalaſ vierro. Damditi: Ale goassege jes ūlga ja gielde maidai du manaidad ūlggamest!

Dalle ſadda sikke du dallo ūorggaden dol-luuvvut, ja æi davdakge ſadda dast orromsaje gavdnat.

„Sami Usteb“ matta dingguju-vut juokke poastarappe bokte, go jakkodagast maksujuvvu 80 evre.

Dat boatta ovta gærde juokke manost.

Prenteduvvum Tromsapoasta
prentedam-viesost.